

Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye

Lakkozó Bölcsőde

SZAKMAI PROGRAM

2019

Az intézmény neve: Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye
Lakkozó Bölcsőde

Telephely: 1048 Budapest, Lakkozó utca 5

Elérhetőségek:

Telefon: +36 1 380 65 21

e-mail: lakkozobolcsode@ujpestibolcsik.hu

honlap: www.ujpestibolcsik.hu

Fenntartó neve: Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata

A működtető intézmény neve, címe: Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye
1041 Budapest, Lőrinc u. 35-37.

A működtető intézmény vezetője: Kocsis Ildikó Edit

Működési engedély (Tanúsítvány) ügyiratszám: BPC/020/2138/9/2014

Telephely ágazati azonosítója: S0044900S0072197

A Szakmai Program érvényessége: 2019.-tól

Készítette: Óvadiné Szabadi Krisztina Bölcsődevezető

Programfelelős: Óvadiné Szabadi Krisztina Bölcsődevezető

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő-testülete

.....határozatával jóváhagyta.

Déri Tibor

Újpest Polgármestere

TARTALOMJEGYZÉK

I. Bevezetés

II. Bölcsőde bemutatása

II.1. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

III. Bölcsődéni feladata, tevékenysége

III.1. Bölcsőde alapfeladatai

III.2. Egészségvédelem

III.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

III.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

IV. Bölcsődei felvétel során előnyben kell részesítenünk

IV.1. Az ellátás igénybevétele módja

IV. 2. A bölcsőde nyitvatartása

V. Az intézmény törvényes működését az alábbi - hatályos jogszabályokkal összhangban álló - alapidokumentumok

V.1. A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, irányelvek

VI. Bölcsődéni feladata, tevékenysége

VI.1. Bölcsőde alapfeladatai

VI.2. Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézményei

VI. 3. A bölcsődéni működési rendje

VI. 4. Adatkezelés a bölcsődében

VI.5. Belső ellenőrzés

VII. Bölcsőde szerkezete, tárgyi feltételek

VIII. Küldetésnyilatkozat

VIII.1 Bölcsődéni pedagógiai hitvallása

VIII. 2. Gyermekképünk

VIII. 3. Kisgyermeknevelő- képünk

VIII.4. Kisgyermeknevelők mentálhigiénés regenerálása, frissülése

VIII.5. Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása

IX. Időszakos gyermekfelügyelet

IX.1. Játszócsoporthoz

IX.2. Szülő-csecsemő konzulens

IX.3. Nyílt nap

X. Bölcsődénkbe a felvételt nyert családokat tájékoztatjuk

X.1. Tájékoztatás Helyi Módja

X.2. A kapcsolattartás fő formái

XI. Szakmai információ átadás

XI.1. Szakmai Továbbképzések szervezése

XII. Jogi eljárás, az ellátással kapcsolatos panaszok esetén

XIII. Az Érdekképviselői Fórum működésének célja, feladata

XIII.1. Az érdekképviselői fórum működése

XIII.2. Az érdekképviselői fórum tagjai

XIV. Gyermekélelmezés

XV. BÖLCSŐDE EGYÜTTMŰKÖDÉSE

XV.1. Más intézményekkel történő együttműködés

XVI. A szakmai program célja

XVII. HUMÁNERŐFORRÁS

XVIII. A Játék

XIX. Hagyományaink- Programjaink

XIX.1. ÜNNEPEINK

XX. Szakmai tervek

XX.1. Kommunikáció

XX.2. Feladatok megosztása-csapat formálás

XX. 3. Ének- zene

XX.4. Vidám-Lak Bábszínház

XXI. Szakszerű gondozás - nevelés a bölcsődében

XXII. A bölcsődei nevelés alapelvei

XXIII. Bölcsődei nevelés főbb helyzetei

IRODALOMJEGYZÉK

Mellékletek

Zárószó

„A gyermek a legtökéletesebb teremtmény,
mert egyedül ő tudja megalkotni saját egyéniségét.
A gyermek lelke lágy viaszhoz vagy fehér papírhoz hasonló,
ahová magának a gyermeknek kell belevésni a képzeteket.
"/Maria Montessori/

I. Bevezetés

Bármilyen talajra lehet kacsalábon forgó palotát építeni! Lehet magasabb szintről elkezdni, tanulni! Lehet sürgettetni a gyermek mozgásfejlődését, hogy másoknak megmutathassuk, a mi gyerekünk már ezt is tudja! De ezt senkinek sem ajánlom! Mivel, soha, de soha nem lesz biztonságos az a palota, a megszerzett tudás, a mozgásfejlődés nem megfelelő időben történő elsajátítása, komoly hatással lesz bizonyos agyi funkciók kialakulásában. Lássuk csak be, alapok nélkül nem lehet építkezni! Mert minden, amit felépítettünk kártyavárként fog összeomlani. Ezekre a biztos alapokra kívánok én is építkezni munkám során, amit az Újpesti Bölcsődék Intézménye hosszas évek alatt dolgozott ki, a bölcsődei gyermekellátás területén. Céлом, hogy a „múlt” szakmai értékeit ötvözem az új, szakmai elvekkel. Szem előtt tartva a gyermek harmonikus fejlődését, fizikai-érzelmi biztonságát, jólétét. Esélyegyenlőséget megteremtve a nehéz szociális háttérrel rendelkező gyermekek számára, Segítséget nyújtani a nevelési nehézségekben.

Szakmai tevékenységünket, „A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai” országos program alapelvei, valamint az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye Szakmai Programja és a Lakkozó Bölcsőde Szakmai Programja határozza meg.

Azokban a családokban, ahol szeretet és együttérzés fűzi össze az embereket, a gyerekek sokkal sikeresebbek és boldogabbak. Ha ettől a környezettől megfosztják a gyereket, azzal az egész életét, jövőjét tönkreteszik. A gyerekeknél a szeretet a leghatékonyabb eszköz.

Tenzin Gjaco

II. Bölcsőde bemutatása

Bölcsőde 1987. június 01-én nyitotta meg kapuit. Működési engedélyt a 17/ 1972 EÜM. Rendelet 7. § alapján 100 férőhelyre adta ki a Budapest Főváros IV. kerület Önkormányzata. Majd, később a Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzat Képviselő-testületének határozata alapján. 2010. év óta 96 férőhellyel üzemel, a 15/1998.(IV.) NM rendelet 40. § szerint. Négy gondozási egységgel, nyolc csoportszobával. Intézményünkben a 3 éven aluli kisgyermek napközbeni szakszerű szeretetteljes nevelését - gondozását biztosítjuk. Ennek lehetősége teszi biztosítottá a szülők munkavégzését, a munkaerő piaci elhelyezkedését, képzésben való részvételüket. Ezen felül támogatjuk azon szülőket, családokat, akik egyéb ok miatt gyermekük napközbeni ellátásáról nem tudnak gondoskodni.

Közvetlen szomszédságunkban óvoda működik, ezzel megteremtve a felmenő rendszer lehetőségét. A Lakkozó Bölcsőde Újpest részeként Káposztásmegyer I. frekventált részén található, magán hordozva a klasszikus bölcsődék építészeti jellegzetességét kielégítve a modern kor elvárásait. Főútvonalától távol, parkkal, zöld fás részekkel körülölelt területen helyezkedik el. Környezetünkben négy és tízeletemes panel épületek, előkertes többszintes lakások, valamint sorházak adják meg Káposztásmegyer családi arcát.

Bölcsőde megközelíthető: Villamossal: 14, vagy Busz járással: 20E, 126, 296A Személygépkocsival érkezők, parkolási lehetősége is megoldott. Az épület belsőtere tágasak, világosak. Esztétikus, berendezéssel tesszük még harmonikusabbá környezetünket. A játékkészletet, "A Bölcsődei Nevelés - Gondozás Szakmai Szabálya" módszertani levélben meghatározottak szerint minden tevékenységformához megfelelően állítottuk össze. Megtalálhatóak az alapjátékok: játszókendők, babák, labdák, képeskönyvek, mozgásfejlesztők és a különböző fejlesztőjátékok/ szerepjátékok: konstruáló játékok, kirakók, asztali játékok, szerepjátékhoz szükséges eszközök teszik lehetővé az utánpótlást, az érzelmek kijátszását. Zenei eszközök, babák gondozási eszközei.

A játékok és a bútorzat, mind a pedagógiai, mind az egészségügyi szempontoknak megfelelnek, jó minőségűek, igényes kivitelezésűek. A szoba berendezése lehetőséget biztosít a gyermekeknek a játékfunkciók szerinti egyéni és közös játéktevékenységekre. A kialakított puhasarok védett teret biztosít, a nyugodt játékhoz, vagy csak egy kis megpihenésre, képeskönyv nézegetésre. A babázáshoz, főzéshez, építéshez, autózáshoz kialakított terek lehetőséget adnak az elmélyült funkció szerinti játéktevékenységekhez. A függönyök, szőnyegek harmonizálnak a csoport adottságaihoz, falhoz, bútorzatához. Az intézmény tisztaságára, fertőtlenítésére is nagy hangsúlyt fektetünk. A gyermekek saját ruhában vannak, ágyneműt, törölközőt, asztalterítőt az intézmény biztosítja.

A szociálisan hátrányos helyzetű családok gyermekeinek szükség szerint a bölcsőde megfelelő ruházatot biztosít.

II.1. Az ellátandó célcsoport és az ellátandó terület jellemzői

Az ellátási körünkbe tartoznak a IV. kerületben élő 0-3 éves gyermekek. Elsősorban a lakótelepről igénylik a szülők az ellátást. Az igénybe vevők többségében átlagos életszínvonalon élő családok. Viszont, már egyre több alkalommal találkozunk nagyon nehéz szociális körülmények között élő családokkal is. Ellátás igénybevételüknek oka, a munkaerő piacra való visszajutása, megélhetésüknek stabilizálása.

Káposztásmegyer jellegzetessége, a természet gazdagsága, ezzel megteremtve a környezetünk zöld övezeti jellegét. Városvezetés folyamatosan gondoskodik a fás területek, parkok játszóterek fejlesztésére, családbarátabbá tételére, mely összehozza Káposztásmegyeren élő családokat nem csak hétköznapokon, hanem hétvégén is. Ezért is mondják a helyi lakosok, hogy Káposztásmegyer olyan, mint egy falu! Mert itt mindenki ismer mindenkit. Hely infrastruktúrája kiváló, minden igényt kielégít a családok számára, amely még kényelmesebbé teszi hétköznapjaikat. A közelben lévő Farkas erdő nem csak a szabadidő eltöltésére szolgál, hanem Káposztásmegyer jó levegőjét is biztosítja Ugyanakkor sportolási lehetőséget nyújt minden újpesti család számára és helyszínt az évente megrendezendő kerületi futónapokra.

III. Bölcsődének feladata, tevékenysége

III.1. Bölcsőde alapfeladatai

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korig gyermekek szakszerű nevelését és gondozását végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatóságról szóló 1997. évi XXXI. törvény {továbbiakban: gyermekvédelmi törvény} 42. § (1) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életévének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.” (15/1998 (IV. 30.) NM r. 35. § (2)36. § (2)) 36. § (2)) Intézményünk sajátos nevelési igényű gyermeket teljes integráció keretei között képes fogadni.

A bölcsőde vállalhatja a hat éven aluli sajátos nevelési igényű gyermekek gondozását. (15/1998. (IV.30.) NM r. 35 §. (3) bekezdés.)

A szakmai program figyelembe veszi a bölcsődékben folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit. Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való alkalmazása a bölcsőde nevelő-gondozó munkájának minimum követelmény.

III.2. Egészségvédelem

Bölcsődénk egyik legfontosabb, feladatának, tartjuk az egészségvédelemet. Az egészséges életmód szemléletét a családban a szülők, a bölcsődében a kisgyermeknevelők irányításával tanulják meg a gyermekek. A gyermekek fejlődését elsősorban személyi és tárgyi feltételek rendszere határozza meg. A kor előrehaladtával, egyre inkább elsajátítják, a koruknak megfelelő egészségügyi szokásokat. Mozgásuk egyre harmonikusabb, összerendezettebb; szívesen tartózkodnak és tevékenykednek a szabadban. A felnőtt, mint modell! Ezért, a higiénés műveletek elsajátításában nagy szerepe van az utánzásnak, a felnőtt példamutatásának. Az életkornak megfelelő helyes életritmus, a jó napirend kialakítása az egészséges testi és szellemi fejlődés alapfeltétele. A helyes táplálkozás, a testápolás, az öltözködés-vetkőzés, a ki és nagymozgások, a friss levegőn való tartózkodás, a pihenés és az alvás tudatos szervezésével, és az ezekhez kapcsolódó tevékenységeken alapuló szokások kialakításával biztosítjuk a kisgyermek számára a megfelelő életritmust.

Az egészségvédelmi követelmények betartását a bölcsőde vezetője és orvosa rendszeresen ellenőrzi. A betegség gyanúját a bölcsődei kisgyermeknevelő jelzi a bölcsőde vezetőnek, aki indokolt esetben azonnal értesíti a szülőket. A gyermeket a közösség védelmében.

A bölcsődében minden esetben ún. sürgősségi ellátás (lázcsillapítás, elsődleges sebellátás stb.) történik, a betegség kezelése a család orvosának a feladata. Lezajlott betegség után a szülő köteles orvosi igazolást vinni a bölcsődébe, melyet a kisgyermeknevelő a bölcsődei gyermek egészségügyi törzslapján dokumentál, és a bölcsőde orvosa számára megőrzi.

A betegségek megelőzése érdekében a higiénés szabályok betartása mellett a bölcsőde naponta biztosítja: a megfelelő időtartamú szabad levegőn tartózkodást játék és alvás formájában; az időjárási viszonyokat szem előtt tartva. A megfelelő étrendet, folyadékpótlást, vitaminellátást, a fejlődéshez szükséges anyagok bevitelét is szakemberek együttműködésével szigorúan betartja a bölcsőde. Hetente egyszer, illetve szükség szerint történik az ágynemű, valamint a jellel ellátott, törölközők váltása. A törölközők elhelyezése úgy történik, hogy azok egymással ne érintkezzenek. Ugyanilyen módon különböztetjük meg a gyermekek fésűit, hajkeféit, fogkeféit. A fertőző betegségek terjedésének megállításáért az alábbiakat tesszük: gyakori, rendszeres szellőztetés; saját jellel ellátott tisztálkodási eszközök biztosítása; rendszeres napi, heti, havi takarítások a bölcsőde tisztaságának érdekében; a bölcsőde helyiségeinek és eszközeinek fertőtlenítése.

III.3. Az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztése

A biztonságos, szeretetteljes kisgyermeknevelői magatartásnak tükröznie kell az érzelmet, annak hitelességét, a világos elvárások és határok megfogalmazását. Mikor egy kisgyermek bölcsődénkbe kerül,

több lehetőséget teremt a társas kapcsolatok megtapasztalására, mint otthoni környezetben, vagy esetlegesen a játszótéren. Az együttlét, együtt játszás helyzetei az én érvényesítés, a tolerancia, az empátia gyakorlásának színterei, mind-mind hozzájárulnak az érzelmi és társas kompetenciák fejlesztéséhez.

Igyekszünk példamutatással, az együttélés szabályainak megtanítására, elfogadtatására, a mások iránti nyitottság megőrzésére. A bölcsődei nevelés helyzeteiben, mondókák, énekek, höcögtetők, versek, mesék közvetítésével a kommunikációs kedv felkeltése és fenntartás

érdekében minden kisgyermeknevelő biztosítja a tiszta szókincsben gazdag nyelvi környezetet.

III.4. A megismerési folyamatok fejlődésének segítése

A megfelelő környezet, tárgyi eszközök elhelyezése, életkornak megfelelő játékok, a kisgyermekek érdeklődésének erősítése a játékos felfedezés és a cselekvéses tanulás lehetőségeinek megteremtése a kisgyermeknevelőink aktív, tudatos részvételével történik.

A kisgyermeknevelő számos ismeretet nyújt, segíti a tájékozódást, a tapasztalatok és élmények feldolgozását. A kisgyermek igényeihez igazodva, a közös tevékenység során szerepet kap az viselkedési és helyzetmegoldási minták nyújtása, az próbálkozás és a kreativitás támogatása. A választási lehetőség biztosítása és a döntési képesség kialakulását segíti a bátorító, ösztönző kisgyermeknevelő.

IV. Bölcsődei felvétel során előnyben kell részesítenünk

- a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermeket,
- a három vagy több gyermeket nevelő családban élő gyermeket,
- az egyedülálló szülő által nevelt gyermeket,
- a védelembe vett gyermeket,
- védelembe vétel esetén a települési önkormányzat jegyzője kötelezi a szülőt, hogy folyamatosan vegye igénybe a gyermekek napközbeni ellátását.

IV.1. Az ellátás igénybevételének módja

A bölcsőde igénybevétele általában önkéntes alapú, az ellátást igénylő törvényes képviselőjének kérelmére történik.

A gyermekvédelmi törvény által meghatározott esetekben, ha a gyermek védelme az ellátás önkéntes igénybevételével nem biztosított a személyes gondoskodás kötelező igénybevételét kell elrendelni.

A bölcsődébe felvehető minden olyan kisgyermek, akinek szülei valamilyen ok miatt nem tudják biztosítani a napközbeni gondozását. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény kiemeli olyan kisgyermek felvételi lehetőségét, akinek szociális- vagy egyéb ok miatt egészséges fejlődése érdekében szükséges a bölcsődei nevelés-gondozás.

A gyermek bölcsődébe történő felvételét a szülő hozzájárulásával

- körzeti védőnő,
- házi orvos, házi gyermekorvos,
- a szociális, illetve családgondozó,
- a gyermekjóléti szolgálat,
- a gyámhatóság is kezdeményezheti.

A bölcsődébe történő felvételt fogyatékos gyermek esetén a gyermek rehabilitációját segítő szakember is kezdeményezheti, ha a bölcsődében a gyermek korai fejlesztése megszervezhető.

A szülőnek (törvényes képviselőnek) a gyermek bölcsődei jelentkezéséhez csatolnia kell a házi orvos vagy házi gyermekorvos igazolását arról, hogy a gyermek egészségi állapota alapján bölcsődében gondozható.

A bölcsődei ellátás igénybevételére irányuló kérelmeket az intézményvezetőnél lehet benyújtani, elbírálásáról az intézmény vezetője dönt. Az ellátás igénybevételének módja Bölcsődénkbe újpesti lakcímmel rendelkező szülők gyermekei vehetők fel. A felvételt az 1997.évi XXXI. törvény, és a 15/1998 NM rendelet szabályozza.

Szülők írásbeli felvételi kérelmet nyújtanak be az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye Központjába. A felvételi igényeket szeptember hónaptól a következő év májusáig lehet benyújtani. A szülőknél lehetőségük van a felvételi kérelemben megjelölni a számukra legmegfelelőbb bölcsődét. Erre az időszakokra beadott kérelmek esetén a beszoktatást szeptember és november közötti időszakban kell elkezdni. Későbbi időszakban a megüresedett férőhelyek függvényében van lehetőség gyermekek felvételére. A felvételt nyert gyermekek szülei részletes tájékoztatást a bölcsődei részlegekben kapnak a bölcsődevezetőtől, nyomtatványokról, bölcsődei szokásokról, adaptáció megkezdéséről. Tájékozódhatnak az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék honlapján (www.ujpestbolcsik.hu), az Intézmény által kiadott Információs kiadvány segítségével,

Telefonon: 380-4488, E-mail-ben (ujpestibolcsodek@ujpestibolcsik.hu)

IV. 2. A bölcsőde nyitvatartása

A bölcsőde nyitvatartási idejét a fenntartónak kell meghatározni figyelembe véve a bölcsődébe járó gyermekek szüleinek munkakezdését és befejezését, valamint a bölcsődéből a munkahelyre, illetve a visszautazás időtartamát.

Bölcsődénk, munkanapokon a reggel 06.30 órától este 17.30 óráig tart nyitva a fenntartó döntése alapján.

A bölcsőde nyári nyitvatartási rendjét a fenntartó hagyja jóvá. A fenntartó minden év február 15-jéig tájékoztatja a szülőket a bölcsőde nyári nyitvatartási rendjéről.

A bölcsődében április 21-e, vagy ha az heti pihenőnapra vagy munkaszüneti napra esik, az azt követő legközelebbi munkanap, minden évben nevelés-gondozás nélküli munkanap. Célja a bölcsődében dolgozók szakmai fejlesztése.

V. Az intézmény törvényes működését az alábbi - hatályos jogszabályokkal összhangban álló - alapdokumentumok

- Alapító Okirat
- Működési engedély
- Pedagógiai Program
- Bölcsődei Szakmai Program
- Szervezeti és Működési Szabályzat
- Házirend
- Éves munkaterv
- Esélyegyenlőségi terv
- Érdekképviseleti Fórum Működési Szabályzata
- Ügyviteli Szabályzat
- Adatkezelési Szabályzat
- Felvételi Szabályzat
- Tűzvédelmi Szabályzat
- Gyakornoki Szabályzat
- Munkavédelmi Szabályzat
- HACCP kézikönyv
- Élelmezési szabályzat
- Munkaköri leírások

V.1 A bölcsőde szakmai programját meghatározó jogszabályok, iránelvek

- az ENSZ Emberi jogok nyilatkozata,
- az ENSZ Egyezmény a gyermek jogairól,
- az Európa Tanács Miniszterek Bizottsága Rec. (2002) 8-as ajánlása a tagállamok számára a napközbeni gyermekellátásról
- az 1997. évi XXXI. törvény a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról,
- 1992. évi LXIII. törvény a személyes adatok védelméről és a közérdekű adatok nyilvánosságáról (adatvédelmi törvény). 15/1998. (IV. 30.) NM rendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti,
- gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai feladatairól és működésük feltételeiről,
- 235/1997. (XII. 17.) Kormányrendelet a gyámhatóságok, a területi gyermekvédelmi szakszolgálatok, a gyermekjóléti szolgálatok és a személyes gondoskodást nyújtó szervek és személyek által kezelt személyes adatokról.
- 328/2011. (XII. 29.) Kormányrendelet a személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások és gyermekvédelmi szakellátások térítési díjáról és az igénylésükhöz felhasználható bizonyítékokról
- 259/2002. (XII. 18.) Korm. rendelet a gyermekjóléti és gyermekvédelmi szolgáltató tevékenység engedélyezéséről, valamint a gyermekvédelmi vállalkozói engedélyezésről
- 257/2000 (XII. 26) Kormányrendelet a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvénynek a szociális, valamint a gyermekjóléti és gyermekvédelmi ágazatban történő végrehajtásáról.
- 281 / 1997. (XII. 23.) Kormányrendelet a Működési engedélyek kiadásáról
- a pszichológiai és a pedagógiai kutatások eredményei,
- az első életéveknek a későbbi fejlődés szempontjából is meghatározó szerepének elismerése,
- A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai
- valamint a módszertani levelek, útmutatók, ajánlások
- a bölcsődei ellátás nemzetközileg elismert gyakorlata
- a KJT mindenkor irányadó módosításai
- 8/2000 (VIII.4.) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek adatainak működési nyilvántartásba vételéről
- 9/2000 (VIII.4) SzCsM rendelet a személyes gondoskodást végző személyek

- továbbképzésétől és a szociális szakvizsgáról.
- Az Emberi Erőforrások Minisztériumának 6/2016.(III.24.) a személyes gondoskodást
- nyújtó gyermekjóléti, gyermekvédelmi intézmények, valamint személyek szakmai
- feladatairól és működésük feltételeiről szóló 15/1998.(IV.30.) NM rendelet
- 37/2014.(IV.30.) EMMI rendelete a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás egészségügyi
- előírásokról

Ezeknek, az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való érvényesítése a kisgyermeknevelő nevelő - gondozó munkájának minimum követelménye.

VI. Bölcsődék feladata, tevékenysége

VI.1. Bölcsőde alapfeladatai

A bölcsőde a gyermekjóléti alapellátás részeként a gyermekek napközbeni ellátásának egyik formája. A bölcsőde a családban nevelkedő 20 hetestől 3 éves korig a gyermekek szakszerű nevelését és gondozását végző intézmény. Ha a gyermek a 3. évet betöltötte, a bölcsődei gondozási-nevelési év végéig maradhat a bölcsődében. A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény {továbbiakban: gyermekvédelmi törvény} 42. § (1) bekezdés értelmében, amennyiben a gyermek még nem érett az óvodai nevelésre, a 4. életének betöltését követő augusztus 31-ig nevelhető és gondozható a bölcsődében.” (15/1998 (IV. 30.) NM r. 35. § (2)36. § (2)) 36. § (2)) Intézményünk sajátos nevelési igényű gyermeket teljes integráció keretei között képes fogadni.

A bölcsőde vállalhatja a hat éven aluli sajátos nevelési igényű gyermekek gondozását. (15/1998. (IV.30.) NM r. 35 §. (3) bekezdés.)

A szakmai program figyelembe veszi a bölcsődékben folyó nevelő-gondozó munka szakmai alapelveit. Ezeknek az elveknek az elfogadása és a gyakorlatban való alkalmazása a bölcsőde nevelő-gondozó munkájának minimum követelménye.

VI.2. Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézményei

Működését az 1997. évi GYVT és a 15/1998/4. 30. NM rendeletében szabályozzák, ennek értelmében folytatják tevékenységüket. A bölcsődék Működési szabályzata előírja a gyermekek napirendjével, étkezésével, gondozásával kapcsolatos feladatokat, továbbá a dolgozók napirendjét, kötelezettségeit.

Az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Intézménye (székhelye: 1042 Budapest, Lőrinc u. 35-37 sz.) részben önálló gazdálkodású intézmény. Gazdasági és pénzügyi vonatkozásban Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata Gazdasági Intézményhez kapcsolódik. Alapítója, fenntartója és egyben felügyeleti szerve

Budapest Főváros IV. kerület Újpest Önkormányzata, amely biztosítja a jó és minőségi gyermekellátást Újpest bölcsődéiben.

VI. 3. A bölcsődénk működési rendje

A bölcsőde hétköznapiakon 6.30-17.30-ig tart nyitva a fenntartó döntése alapján. A nyitvatartási időszak alatt biztosítjuk a gyermekellátást.

A Bölcsődék Napjának megünneplésekor az első bölcsőde megalapítására emlékezünk, amely nevelés nélküli munkanap. Az esemény megrendezése minden év április 21-én történik.

A nyári gyermekellátás 5 hétig szünetel, mely időszakban az Újpesti Bölcsődék valamely nyitva tartó intézményében valósulhat meg a gyermek elhelyezése a szülők kérelme alapján.

A decemberi ünnepek közötti időszakban az intézmény zárva tart.

A szolgáltatási szünetekről minden esetben írásban és szóban is tájékoztatás történik a szülők felé.

VI. 4. Adatkezelés a bölcsődében

A személyes adatok védelméhez fűződő jogot és az érintett szülő vagy gyermek személyiségi jogait az adatkezeléshez fűződő egyéb érdekek nem sérthetik. Személyes adatot kezelni csak meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében lehet.

A bölcsődében csak olyan személyes adat kezelhető, mely a kötelezettség teljesítéséhez elengedhetetlen és a meghatározott cél elérésére alkalmas.

A gyermekek gondozása-nevelése során a szakemberek tudomására jutott adatok és információk adatvédelem hatálya alá esnek, ezért óvni kell a jogosulatlan hozzáférés, megváltoztatás, megsemmisítés, továbbítás és nyilvánosságra kerülés ellen. / 1992. évi LXIII. Tv, 253/1997. (XII. 17.) Kr./

A személyes adatok védelmének biztosítása érdekében elősegíti, hogy az érintett /szülő, törvényes képviselő/, a gyermeke és saját adataihoz hozzáférhessen, illetve gyakorolhassa a helyesbítéshez vagy a törléshez való jogát. A bölcsőde biztosítja az adatok védelmét, a nyilvánosságra kerüléssel szemben, és azt, hogy azokhoz arra jogosulatlan szerv vagy

személy ne férjen hozzá. A bölcsőde jogszabályi felhatalmazás alapján a kezelt adatokat személyes **azonosító adatok nélkül** statisztikai célra felhasználhatja, azokból statisztikai célra adatot szolgáltatathat.

VI.5. Belső ellenőrzés

Az intézmény vezetője felelős az intézmény belső ellenőrzésének megszervezéséért, rendszerének kialakításáért. A belső ellenőrzés magában foglalja az intézményben folyó szakmai tevékenységgel összefüggő és kapcsolatos ellenőrzési feladatokat.

A belső ellenőrzés legfontosabb feladata a bölcsődében folyó gondozási-nevelési tevékenység ellenőrzése. A kisgyermeknevelői munka belső ellenőrzése az intézmény valamennyi gondozási és nevelési, illetve adminisztrációs tevékenységére kiterjed. Célja, a szakmai hiányosságok feltárása, rosszul rögzült gyakorlat akár azonnali korrigálása. Ezáltal megteremtve az egységes gondozási- nevelési ellátás magas szintű kivitelezését. Bölcsődénkben a csoportokban folyó gyermekellátás ellenőrzése folyamatos, több szinten zajló. A Bölcsődei csoportok szakmai munkáját a bölcsőde vezetője ellenőrzi, és azt értékeli. Az Intézményvezető évente 2 alkalommal tesz szakmai látogatást, és értékeli szóban, illetve írásban a Bölcsődében folyó szakmai munkát. Az ellenőrzési tervet a bölcsődevezető készíti el. Az ellenőrzési terv tartalmazza az ellenőrzés területét, módszerét és ütemezését. Az ellenőrzési terv a bölcsődében megtekinthető (az éves munkaterv része). A szakmai ellenőrzés kapcsán felmerült (hibákat) minden munkatársainkkal megbeszéljük.

VII. Bölcsőde tárgyi feltétele

Bölcsődét a közös gazdasági folyosó köti össze az óvodával, ami igaz egy épületen belül helyezkedik el, de külön intézményként működik. A gazdasági folyosón kiegészítő, illetve a szociális helyiségek találhatóak;

- befejező konyha és raktárai
- mosoda és vasalószoba (közös az óvodával)
- mellékhelyiségek
- személyzeti öltöző zuhanyzóval
- étkező
- vezetői iroda
- orvosi szoba (közös az óvodával)

A nevelés- gondozás tárgyi eszközei szakmailag tudatosan kialakítottak. Figyelembe véve a gyermek igényeit, és pedagógiai szempontjait.

A bölcsődében négy gondozási egység található, nyolc csoportszobával. Az egységeink elnevezése: Méhecske, Katica, Süni, Mackó. Mind a négy egység két csoportszobával rendelkezik. Az egyik szoba közvetlenül kapcsolódik a fürdőszobához, és a fürdőszoba pedig a gyermeköltözőhöz.

A gyermeköltözőben, saját jellel ellátott öltözőszekrényekben tárolhatják a szülők gyermekeik saját ruházatát. Négy fürdőszobánknak azonos a felszereltsége, mindegyik fürdőszoba felújítása megtörtént, jól tisztítható csúszásmentes hideg burkolat kapott. Mosdók, WC-k, törölköző, illetve fésű és fogmosópohártartók, szem előtt tartva a gyerekek életkorát, magasságát, kerültek felhelyezésre. A gyermekcsoportok a fürdőszobába, onnan pedig gyermeköltöző felé nyílnak. A két csoportszobát elválasztó ablakkal kialakított ajtó, a gyermekek felügyeletének, átláthatóságának biztosítását teszi lehetővé.

A bölcsődében a csoportszobák mérete egységesen 49 m².

Bejárati előtereinket „tornaszobaként” működtetjük, hogy a kedvezőtlen időjárás esetén is biztosítsuk a gyermekek nagy mozgásigényét.

Az egységekből közvetlen kijárat van a játszókert, illetve a terasz felé. A négy egység külön rendelkezik homokozóval, telepített játékeszközzel (játszóházikó, vonat, teherautó vagonnal, szivárvány csúszda) és mobil udvari játékokkal (csúszdák, libikókák, motorok, triciklik, labdák, autók, homokozó játékok)

Bármely évszakban megfelelő időjárás esetén a gyermekek a szabadlevegőn alszanak, pihennek. Ennek megfelelően gondoskodnak kisgyermeknevelőink a megfelelő ruházatról és a napvédelemről. Az elektromos szerkezettel ellátott ponyva védelmet nyújt a környezeti ártalmakkal szemben.

VIII. Küldetésnyilatkozat

VIII.1 Bölcsődénc pedagógiai hitvallása

Tanulmányaink és a több évtizedes szakmai tapasztalataink alapján tudjuk, hogy a bölcsődés korosztály a legvédtelenebb, legkiszolgáltatottabb, érzelmileg a legsérülékenyebb, a felnőttek világában, Ezért nagyon fontosnak tartjuk, hogy odafigyeléssel, egyéni bánásmóddal, szeretettel, tisztelettel, és az emberi méltóságukat tiszteletben tartva neveljük, gondozzuk a ránk bízott gyermekeket.

A hátrányos helyzetű, a szegény és a periférián élő családok gyermekei esetében pedig kiemelt célunk a hátrányok és azok következményeinek enyhítése, az esélyegyenlőség biztosítása, szükség esetén más intézményekkel, szervezetekkel, szakemberekkel együttműködve. Célunk, olyan biztonságérzetet adó, érzelemben gazdag csoportok, kialakítása, ahol a gyermek, gyermek lehet! És a legfontosabb tevékenységen keresztül, a játékon át tud kiteljesedni.

VIII. 2. Gyermekképünk

Gyermekképünket az ENSZ által 1959-ben deklarált Gyermeki Jogok és Szükségletek Nyilatkozata határozza meg. A nyilatkozat megfogalmazza és kimondja a gyermeki szükségletek kielégítését és a gyermeki jogok tiszteletben tartását.

A gyermekek életkorukból és egyénileg változó testi-lelki szükségletükből, illetve a szociális háttérükből adódóan szükségük van a szeretetteljes egyéni gondoskodásra, védelemre. Személyiségük harmonikus fejlődése érdekében bölcsődénc igyekszik a személyi, tárgyi feltételeket a lehetőségekhez képest megteremteni. Minden gyermek egyedi és megismételhetetlen individuum, aki egyéni szükségletekkel rendelkező személyiség. Védelem, különleges bánásmód illeti meg. Fejlődését a genetikai adottságok, az érés törvényszerűségei, a család érzelmi légköre és a szociokulturális háttere, a spontán és tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

VII. 3. Kisgyermeknevelő- képünk

A kisgyermeknevelő legfőbb munkaeszköze a személyisége. Alapvető tulajdonsága az empátia, az elfogadás és a hitelesség. Nevelői attitűdje elfogadó-engedékeny demokratikus.

Képes érzelmi biztonságot nyújtó kapcsolat kialakítására minden kisgyermekkel. Jól ismeri a kisgyermek életkori sajátosságait, egyéniségét, támogatja a személyiségük kibontakozását, önállósodást. Tekintettel van a gyermek fejlettségére, pillanatnyi érzelmi és fizikai állapotára. Esztétikai élményeket nyújt, fejleszti a gyermek fantáziáját, értelmi képességeit és beszédképességét. Az ének, höcögtetők, mondóka, vers, mese napirendbe való tudatos építésével. Teret enged a gyermek kreativitásának, az alkotó tevékenység indirekt módon történő kivitelezésével, mint pld: rajz, festés, gyurmázás. Szülőkkel partneri kapcsolatban együttműködve elősegíteni szokások, a viselkedési szabályok elsajátítását. A gyermekek ellátását elhivatottsággal, professzionálisan, igényesen végzi. Képes a szakmai fejlődésre, a folyamatos megújulásra. Tudatában van annak, hogy személye, viselkedése példa lehet a gyermek és a szülők számára. Nem adunk helyet az előítéletek kibontakoztatásának sem társadalmi sem nemi, sem egyéb értelemben.

VIII.4. Kisgyermeknevelők mentálhigiénés regenerálása, frissülése

Figyelnünk kell munkatársaink egészségére is. A beszoktatás alkalmával minden kisgyermeknevelő idegrendszere fokozottabb ingereknek vannak kitéve. Ezért kialakításra került munkatársaink számára egy pihenőszoba, ahova munkakezdés előtt, után, vagy esetleg ebédszünetben ki tudnak menni relaxálni. Beszerzésre kerültek aromaterápiás eszközök, (difuzér, aromák) lágy zenével kísérvé. Az aromaterápiával hatékony segítséget kaphatunk minden korosztály számára az egészség megőrzésére. A felnőttek esetében is kiemelt szerepet kapnak azok az illóolajok, melyek használata nem jelent egészségügyi kockázatot, és biztonságosan alkalmazhatók. Az aromaterápia egy szelíd gyógymód természetes anyagokkal. Segít az egészség megőrzésében, oldja a stresszt és erősíti az immunrendszert.

VIII.5. Sajátos nevelési igényű gyermekek gondozása

A bölcsőde végezheti a sajátos nevelési igényű gyermekek korai rehabilitációs és rehabilitációs célú nevelését és gondozását is a gyermek legfeljebb 6 éves koráig /A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásáról szóló 1997. évi XXXI. törvény/.

Fontosnak tartjuk, hogy ezek a gyermekek minél korábban bekerüljenek a bölcsődébe, függetlenül attól, hogy a korai fejlesztést a bölcsőde biztosítja (szakértői szakvélemény alapján) számukra, vagy sem. A cél elsősorban az, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek részt vehessen a napközbeni ellátásban, számára biztosítani tudjuk az esélyegyenlőség lehetőségét.

Bölcsődénkbe felvételt nyerhetnek mindazon 20 hetes kortól azon gyermekek, akik veleszületett vagy szerzett károsodás következtében valamilyen fogyatékossgal élnek, vagy fejlődésükben, oly mértékben visszamaradottak, hogy ezért speciális bánásmódot, több figyelmet igényelnek, és nem veszélyeztetik sem maguk, sem társaik testi épségét. Külön kialakításra került intézményünkben fejlesztőszoba, amit fejlesztésre alkalmas és specializált tárgyi eszközökkel szereltünk fel.

IX. Időszakos gyermekfelügyelet

Az alapellátás elsőbbsége mellett családtámogató szolgáltatást nyújtunk a 23/2010.(VIII.23.) Önkormányzati Rendeletre vonatkozó paragrafusai értelmében. Időszakos gyermekfelügyelettel lehetőséget biztosítunk a családok számára, hogy szakképzett kisgyermeknevelők felügyeletére bízassák gyermeküket.

Újpesti bölcsődékben ezt a szolgáltatást azok a családok vehetik igénybe, ahol a gyermek nem jár bölcsődébe, de a napközbeni felügyeletre szükségük van.

1-4 éves korú gyermekek számára kínáljuk az időszakos gyermekfelügyelet szolgáltatást.

A szolgáltatás részleteit az Intézményvezető és a Családdal kötött Megállapodás, valamint az Időszakos gyermekfelügyelet Házirendje tartalmazza.

A szolgáltatásunk célja, a gyermekek szocializációjának segítése, és a szülők támogatása.

IX.1. Játszócsoport

A játszócsoport indítását, azzal a céllal hoztuk létre, hogy megismertessük a családokkal a bölcsődei ellátást, és első kézből kapjanak segítséget az édesanyák a különböző nevelési, étkezési, alvási szokások kialakításával kapcsolatosan, illetve a hideg, csapadékos időjárás ellenére is ki tudjanak mozdulni otthonról gyermekeikkel. Ezzel a szolgáltatással megteremtve egy újabb lehetőséget, hogy egy össze szokott közösség tagjaivá váljanak és meg tudják egymással osztani közös nevelésbeli aggodalmaikat, nehézségeiket, örömeiket. A működését, heti két alkalomra terveztük. Védőnői Szakszolgálat segítségét kértük fel, hogy az édesanyákat tájékoztassák szolgáltatásunkról. **A szolgáltatás díjmentes.** Házigazdaként egy kisgyermeknevelő, illetve a bölcsődevezetőhelyettes segíti a szülőket és a kisgyermekeket a különböző játéktevékenységek között eligazodni. A játszócsoport nagy népszerűségnek örvend az újpesti családok körében. A szülői visszajelzéseik alapján, minden esetben pozitívan nyilatkoztak, hogy a kisgyermeknevelőtől hasznos információkat, megerősítést kaptak. A játszócsoportunk sikerét tükrözi, hogy több játszócsoportba járó gyermekünk szülei igényelték gyermekeik számára bölcsődei alapellátást.

IX.2. Szülő-csecsemő konzulens

A Szülő-csecsemő konzulens olyan speciálisan képzett szakember, aki 0-3 éves korú gyermekek alkalmazkodási nehézségeinek, regulációs zavarainak felismerésével, kezelésével foglalkozik. Bölcsődénk segítséget szeretne nyújtani azon szülőknek, családoknak, akiknek gyermeke már bölcsődei ellátásban részesül és igényt tartanak a szakszerű és diszkrét segítségnyújtásra.

IX. 3. Nyílt nap

Nyílt napok keretében lehetőséget biztosítunk, hogy az érdeklődő családok betekintést nyerhessenek bölcsődénk életébe. Ezen alkalmakkor a látogatók bepillanthatnak bölcsődei csoportjaink egy - egy napjába, tájékozódhatnak nevelőmunkánkról, megismerkedhetnek kisgyermeknevelőkkel. Azonban egész évben lehetőséget biztosítunk arra, hogy a bölcsődénk iránt érdeklődő családok előzetes időpont egyeztetés után év közben is betekintést nyerhessenek intézményünk mindennapjaiba.

X. Bölcsődénkbe a felvételt nyert családokat tájékoztatjuk

- az ellátás feltételeiről,
- az intézmény által vezetett személyes nyilvántartásokról,
- az érték és vagyonmegőrzés módjáról,
- az intézmény házirendjéről, a napirendről,
- a panaszjog gyakorlásának módjáról,
- a fizetendő térítési díjakról.

A tájékoztatást követően az ellátásra jogosult gyermek törvényes képviselője megállapodást köt az intézménnyel, melyben egyben nyilatkozik, hogy az általa megadott személyes adatok a valóságnak megfelelnek, és ha abban változás áll be azt köteles jelezni, valamint az ellátásról a tájékoztatást megkapta.

X.1. Tájékoztatás Helyi Módja

Igyekszünk a szülők számára minél részletesebb információt nyújtani a bölcsődei ellátás területéről, minőségpolitikájáról, szokásairól. Ezért elengedhetetlenek tartjuk sokrétű információk lehetőségének biztosítását. Ez által nyomon követve gyermekük bölcsődei ellátását, illetve betekintés nyerjenek a bölcsődében használt dokumentációk vezetésébe. Hasznos információkban nyújt segítséget az Újpesti

Önkormányzati Bölcsődék Intézményének honlapja (www.ujpestibolcsik.hu) Illetve, a Szervezeti Működési szabályzat, Szakmai Program megismerése. Ennek valamennyi formáját alkalmazzuk a gyakorlatban. A szülők és a bölcsőde folyamatosan, kölcsönösen tájékoztatják egymást a gyermek fejlődéséről, aktuális érzelméről, egészségügyi állapotáról. A tájékoztatás mindig őszinte, hiteles, személyes hangvételi, etikai szempontokat, személyiségi jogokat szem előtt tartva.

X.2. A kapcsolattartás fő formái

- Bölcsődékóstagató / azoknak szól, akik felvételt nyertek
- Személyes beszélgetések első találkozáskor az érkezéskor és távozásnál
- Szülői értekezletek
- Szülőcsoportos beszélgetések
- Hirdetőtábla
- családi füzet
- írásos tájékoztatás, napló
- nyílt napok
- időpont egyeztetés után egyéni beszélgetés
- Szervezett családi programok
- Honlap, közösségi oldalak

XI. Szakmai információ átadás

Kerületünkben lévő 9 bölcsődéjére, a csapatszellem, összetartozás jellemző. Szakmai kérdéseket, információkat vezetői megbeszéléseken vitatjuk meg. A szaktanácsadó és tanácsadó kisgyermeknevelő irányításával a kerület bölcsődéiben gondozási egységesítési folyamatokat dolgoznak ki, melyeket az ott dolgozó kisgyermeknevelőkkel a nap végén átbeszélnek. Az egységesítési folyamatok lezárásával minden bölcsődevezető munkatársammal értékeljük a közös munkát. Fontos terület továbbá a gyermekcsoportban lévő kisgyermeknevelők egymás közötti hiteles, alapos tájékoztatása a gyermekekről, a szülők elmondása alapján is. Minden hét elején a csoportvezetőkkel hétindító beszélgetést tartunk, Az információk átadására továbbiakban a csoportindító beszélgetések, munkatársi értekezletek, csoportvezetői értekezletek szolgálnak. Nagy hangsúlyt fektetünk az egyéni beszélgetésre is szakmai nehézségek, akadályok megvitatására.

XI.1. Szakmai Továbbképzések szervezése

A minőségi kisgyermeknevelői munka függvénye az alapos napi szintű szakmai tudás és felkészültség.

A kisgyermeknevelők személyes fejlődésének biztosítása, a segítő támogató légkör, ösztönzés. Ennek kibontakozásra, világos, egyértelmű célok és feladatokat kell megfogalmazni. A szakdolgozók, akkreditált továbbképzéseken vesznek részt. A résztvevő munkatársak házi továbbképzés keretén belül a tapasztalatairól és a képzésen elhangzottakról előadást tartanak. A házi továbbképzések egyéb témái a nevelési év aktuális szakmai feladataihoz kapcsolódnak. Élmények, nehézségek, problémák feldolgozását célzó beszélgetéseket tartunk. Szaktanácsadó, és tanácsadó-kisgyermeknevelő szervezésével a kerület kisgyermeknevelőinek, szakmai klubot szerveztek, ennek keretén belül a nevelők feltehetik kérdéseiket, ötleteiket közvetíthetik, és további ismeretekkel gyarapíthatják tudásukat.

Önképzés

A szakmája iránt elhivatott munkatárstól elvárjuk, hogy rendszeresen képezze magát. Ehhez az alábbi segítséget nyújtjuk: szakmai folyóiratok, módszertani kiadványok.

Minden évben továbbképzési terv készül az akkreditált továbbképzéseken való részvételről. A kisgyermeknevelők részére biztosítjuk a miniszteri utasításban előírt kreditpontok megszerzésének lehetőségét

XII. Jogi eljárás, az ellátással kapcsolatos panaszok esetén

A szülők vélt, vagy valós jogsérelem esetén panasszal élhetnek. A panaszjog érvényesítésére az alábbi fórumok állnak rendelkezésre:

- Bölcsődevezető
- Szülői Fórum,
- Érdekvédelmi fórum
- Intézményt fenntartó önkormányzat / Intézményvezető
- Gyermekjogi képviselő

A bölcsőde vezetője, illetve a bölcsődevezető helyettes elérhető telefonon a nyitvatartási időben egész nap. **(06-1-380-65-21)** Előzetes időpont egyeztetést követően személyesen.

Az ellátásra vonatkozó panasz lehet szóbeli vagy írásbeli. Az írásban érkezett panaszokat minden esetben hivatalosan kell kivizsgálni és megválaszolni. A panasz kivizsgálásának eredményéről a panasztevőt 15 napon belül kell értesíteni és szükséges esetben tájékoztatni a sérelem orvoslásának igénybe vehető más módjáról is. A gyermek törvényes képviselője panaszával az intézmény fenntartójához fordulhat, ha a panasz kivizsgálására jogosult határidőben nem intézkedett, vagy ha az intézkedéssel nem ért egyet. Amennyiben a szülő a válasszal nem elégedett, lehetősége van, fent megnevezet fórumot írásban megkeresni)

XIII. Az Érdekképviselési Fórum működésének célja, feladata

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló Gyv.tv.1997. évi. XXXI. törvény 35.§ (1) értelmében, a bölcsődei ellátásban részesülők érdekeinek védelmében az intézmény érdekképviselési fórumot köteles működtetni, mely megalakításának és működésének szabályait, az intézmény fenntartója határozza meg.

- Az intézménnyel jogviszonyban állók és az ellátásra jogosultak érdekeinek védelme.
- A hozzá benyújtott panaszok és a hatáskörébe tartozó ügyek vizsgálata, döntés.
- Intézkedések kezdeményezése a fenntartónál, a gyermekjogi képviselőnél, illetve más hatáskörrel rendelkező szervnél.
- Intézmény vezetőjénél véleményt nyilváníthat a gyermeket érintő ügyekben.
- Az intézmény alaptevékenységével összhangban végzett szolgáltatások tervezésére, működtetésére, valamint az ebből származó bevételek felhasználására vonatkozó javaslattétel.
- A házirend elfogadásánál egyetértési jog gyakorlása.

XIII.1. Az érdekképviseleti fórum működése

Az Érdekképviseleti Fórum tagjait az Bölcsődevezető által összehívott alakuló ülésen választják meg, amelyre meghívót kapnak az ellátott gyermekek szülei, vagy más törvényes képviselői, az intézmény munkatársai és a fenntartó képviselője.

Az Érdekképviseleti Fórum tagjai maguk közül az alakuló ülésen szavazattöbbséggel Elnököt választanak.

Az Érdekképviseleti Fórum az Elnökhöz érkezett szóbeli vagy írásbeli összehívási javaslat, indítvány esetén, de legalább évente két alkalommal ülésezik.

A működési szabályzatot a szülőkkel ismertetjük, tevékenységéről a fórum elnöke szülői értekezleten számol be a szülőknek.

A gyermek szülője vagy más törvényes képviselője, továbbá a gyermekek érdekeinek védelmét ellátó érdekképviseleti és szakmai szervek a házirendben foglaltak szerint panasszal élhetnek a bölcsőde vezetőjénél vagy az érdekképviseleti fórumnál:

- az ellátást érintő kifogások orvoslása érdekében,
- a gyermeki jogok sérelme,
- az intézmény dolgozóinak kötelezettségzegése esetén.

Az Bölcsőde vezetője, illetve az érdekképviseleti fórum a panaszt kivizsgálja, és tájékoztatást ad a panasz orvoslásának más lehetséges módjáról.

Az ülésről, melyet az Elnök vezet, jegyzőkönyv készül, melyet két fő hitelesít, elkészülési határidő 8 munkanap.

1. Az Érdekképviseleti Fórum (továbbiakban: Fórum) a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek érdekeinek védelmét, képviseletét szolgálja és végzi.

A Fórum működésének célja, hogy megteremtse a bölcsődei ellátásban részesülő gyermekek szülei/törvényes képviselői, a fenntartó és az intézmény képviselői közötti együttműködés szélesebb körben értelmezett alapját. További cél, hogy a bölcsődei ellátással kapcsolatban esetlegesen felmerülő panasz, probléma mihamarabb azon a helyen nyerjen orvoslást, ahol felmerül.

XIII.2. Az érdekképviseleti fórum tagjai

- a csoportot képviselő szülők, 3 fő.
- a bölcsődét képviselő kisgyermeknevelők, 2 fő.
- a fenntartó önkormányzat delegáltja, (kisgyermeknevelő) 1 fő.

Az aktuális tagok névsorát jól látható helyen, a faliújságon hozzuk a szülők tudomására.

XIV. Gyermekélelmezés

A bölcsődei élelmezés során a korszerű csecsemő, és kisgyermek táplálási elveket kell figyelembe venni, úgy, hogy a táplálék:

- mennyiségileg elegendő, minőségileg teljes összetételű,
- biztonságos,
- a higiénés követelményeknek megfelelő,
- megfelelő konyhatechnikai eljárásokkal elkészített legyen

Konyhánk HACCP rendszer alapján működik, mely befejező konyhaként üzemel. A nyersanyagot az étel elkészítéséhez a Bölcsődék Központi Konyhája biztosítja. Az étlapot a gyerekek és a dolgozók számára dietetikus állítja össze az 37/2014. EMMI rendelet előírásainak megfelelően. Ennek véleményezését az intézményvezető, bölcsőde gyermekorvosa, illetve a bölcsődevezető látja el. A gyermekek egészséges fejlődéséhez koruknak megfelelő korszerű táplálkozást biztosítunk, táplálék allergiás gyermekek diétás étkeztetését biztosítjuk, egyéni igényeket figyelembe vesszük.

XV. BÖLCSŐDE EGYÜTTMŰKÖDÉSE

XV.1. Más intézményekkel történő együttműködés

- Lakkozó Óvoda
- Újpesti Család- és Gyermekjóléti Központ
- Aranyhíd Gyermek Átmeneti Otthona
- A gyermek veszélyeztettségének megelőzése és megszüntetése érdekében jelzési kötelezettségünk van, mint a jelzőrendszer tagjának. A jelzőrendszer tagjaival team munkában dolgozunk, melynek célja, hogy különböző szakemberek a segítő tevékenység során, a saját területükön ellátott feladataikat, egymással konzultálva, egymás munkáját megismerve, támogatva, kiegészítve dolgozzanak a cél érdekében.
- Pedagógiai Szakszolgálattal és a Tanulási Képességeket Vizsgáló Rehabilitációs Szakértői Bizottsággal a sérült gyermekek napközbeni ellátása, korai fejlesztése kapcsán.
- Védőnői Szolgálat
- Gyermekorvos

XVI. A szakmai program célja

- Az egységes szakmai irányvonal meghatározása
- A Bölcsődei Nevelés-gondozás Országos alapprogramjának magas szintű megvalósítása, a szakmai értékek megőrzése és továbbadása, a kialakult jó gyakorlatok megerősítése, hagyományörzés megteremtése, új módszerek és tevékenységek bevezetése, a dolgozók és a szülők nevelői szemléletének formálása, kapcsolatépítés és hálózatfejlesztés.
- Az ellátottak egyéni szükségleteinek magas szinten való biztosítása
- Az egészséges életmód alakításának megismerttetése segítése

Feladatunk, hogy a Szakmai Programot megvalósítsuk, és megteremtsük annak lehetőségét, hogy az igények kielégítéséhez bölcsődénk biztosítsa a szakszerű, törvényes, és magas színvonalú ellátást. A gyermek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése, családi biztonságot nyújtó vidám légkörben. Ezzel biztosítva a gyermek számára fejlődésükhöz szükséges változatos tevékenységet.

XVII. HUMÁNERŐFORRÁS

Az Önkormányzati Bölcsődében az Intézményvezető, Bölcsődevezető, Bölcsődevezető helyettes együttes szakmai tudatosság egymásra épülésével, irányításával történik a kisgyermekellátás. A bölcsődei nevelés-gondozás minőségi munkájához elengedhetetlen a technikai személyzet munkája. Elsődleges szempontunknak tekintjük a kisgyermekek számára a biztonságot nyújtó személyi állandóságot. Minden szakdolgozó az előírásnak megfelelően szakképesítéssel rendelkezik. Kisgyermeknevelőink minden hónapban házi továbbképzés, esetmegbeszélések keretén belül, illetve az Újpesti Önkormányzati Bölcsődék Központja által szervezett továbbképzéseken, kisgyermeknevelői, csoportvezetői klubokon gyarapítják szakmai tudásukat.

<i>Bölcsődevezető</i>	<i>1 fő</i>	<i>8 órás</i>
<i>Bölcsődevezető helyettes</i>	<i>1 fő</i>	<i>8 órás</i>
<i>Kisgyermeknevelő</i>	<i>17 fő</i>	<i>8 órás</i>
<i>Bölcsődei dajka</i>	<i>4 fő</i>	<i>8 órás</i>
<i>Szakácsnő</i>	<i>1 fő</i>	<i>8 órás</i>
<i>Konyhalány</i>	<i>1 fő</i>	<i>8 órás</i>
<i>Mosónő</i>	<i>1 fő</i>	<i>4 órás</i>
<i>Házimunkás</i>	<i>1 fő</i>	<i>6 órás</i>
<i>Bölcsőde orvos</i>	<i>1 fő</i>	

„Ő azt hiszi: csak játszik.

De mi tudjuk, mire megy a játék. Arra, hogy e világban, otthonosan mozgó, eleven eszű és tevékeny ember váljék belőle”

Varga Domokos

XVIII. A Játék

Szakmai program fontos része a **JÁTÉK!** A játék örömet szerző tevékenység, még akkor is, ha örömmek nincs látható jele. A gyermek számára bármilyen tevékenység lehet játék, bármely élménye játék kiindulásává válhat. Sokan nem is gondolnák, hogy az életben, a fejlődésben, jelentős szerepet tölt be. A kisgyermek játékosan tanul meg a tárgyakkal bánni, játékon keresztül ismeri meg a világot, ezen keresztül fejlődik a gondolkodás, problémamegoldás, beszéd, társas kapcsolatok, kreativitás. Lehetővé teszi az élmények eljátszását, kijátszását ez által feszültséget old. Bölcsődében a játékra nagy hangsúlyt fektetünk. Mert igyekszünk egy jól megszervezett folyamatos napi rendel kiküszöbölni a várakozási időt. Ezáltal biztosítjuk, hogy a gyermek legtöbb idejét játékkal tudja tölteni. Kisgyermeknevelő fontos szerepet tölt be a játéktevékenységben. Hisz meg kell teremtenie a nyugodt légkört, elegendő időt, helyet, és a korcsoportnak megfelelő játékkészletet. Pozitív jelenlétével támogatja és megerősíti a gyermeket. Információt és segítséget nyújt a tevékenységhez és a szociális helyzetekhez.

XIX. 1. Hagyományaink- Programjaink

Tiszteletben tartjuk a vallási, és egyéb kultúrákhoz való hovatartozást. Ezért is valljuk, hogy a hagyományok minden közösség, és kultúra életében nagy jelentőséggel bírnak. Számunkra fontos az identitások kialakítása érdekében is, az ünnepek méltó megünneplése, a népszokások, néphagyományok megőrzése, a múlt értékeinek felelevenítése, és beépítése mindennapjainkba. Törekszünk a családdal való közös programok szervezésére is. de, egy nagyon fontos szempontot figyelembe kell venni. A szülőt nem szeretnénk „terheli” túlzott programszervezésekkel! Ezért is fontos szempont a jól átgondolt, és megszervezett minőségi közös programok, mellyel erősítjük a bölcsőde és a szülő-gyermek kapcsolatát. A szülők bevonásával rendezvényeinken, részeseivé válhatnak a bölcsőde mindennapjainak. Közös programjaink révén, a családok indirekt módon kapnak segítséget a bölcsődétől, hogy mindazon tevékenységeket, mint pl.: az ünnepekre való ráhangolódást, ünnepi hangulat megteremtést, szokások kialakításának lehetőségeit, megismerjék, elsajátítsák és hozzásegítve a család eddig kialakított szokásaihoz azt beépítsék saját izés világukba. Ezek a közös élmények, tapasztalatok, a közösségben való részvétel, nagymértékben hozzájárulnak a szülői kompetencia fejlődéséhez, a családi nevelésnek és a gyermek fejlődésének segítéséhez.

XIX.1. ÜNNEPEINK

- Húsvét, Mikulás – készülődés az ünnepre, ünnepvárás, hangulatkeltés.
- Anyák napja, Apák napja – ajándék készítés a gyermekek bevonásával közös ünneplés
- Születésnapok – egyéni megemlékezés
- Gyermeknap, Advent, Karácsony – közös családi délután a szülőkkel, nagyszülőkkel.
- Föld napja –Kisgyermeknevelőkkel, szülőkkel, gyermekekkel közös virágültetés

XX. Szakmai tervek

A mai napig is tapasztalunk sztereotípiákat szülők részéről, mert kevés az ismeretük, a bölcsődei ellátás területéről. Ezért ők, „gyermekmegőrzőnek, játszóháznak” gondolják a bölcsődét. Ugyanakkor hallottam már szakmai területről (kisgyermeknevelő) érkező kritikát, miszerint soha nem „hálás” a szülő a kisgyermeknevelő munkájáért. A laikus szülő, aki nem ismeri a bölcsődében végzett munkafolyamatokat, és annak lényegét, gyermekén keresztül szűri le a munkánk minőségét. A legnagyobb elismerés a gyermekekén keresztül érkezik. Az, hogy elfogadott minket, megbízik bennünk, hogy a szeretett személy kedvéért képes a wc-re ülni, öltözni, vagy csak egy finom kávét készít nekünk! Nagy eredménynek számít, hogy a honnan hová jutottunk mire elérjük a bölcsődéskor végét, az óvodás kor kezdetét!

Szeretném, szakmai terveimmel bemutatni, elképzeléseimet, amely egy vidám, énekszótól, nevetéstől hangos, gyermek centrikus bölcsőde képét sugározza.

Céljaink megvalósításához elengedhetetlen a munkatársaim, és egymás megismerése, személyes szakmai terveim, elvárásaim megismertetése. Egy olyan egységes kisgyermeknevelői gárdát szeretnék összekovácsolni, akik elhivatottsággal, ismerve a bölcsődéskor jellemzőit kéz a kézben haladunk a közös célunk felé, hogy boldog, kiegyensúlyozott gyermekek, és szüleik szeretettel gondoljanak vissza a bölcsődében eltöltött évekre. Ezen cél elérésében számítok a bölcsődei dajkák, a szakácsnő, konyhalány, mosónő, és a házimunkás odaadó munkájára, mert nélkülük nem működne a minőségi gyermekellátás. Rendkívül fontos egy gyermekintézménynél, milyen képet is mutat magáról. Vagyis, milyen a bölcsődei képe. Mennyire gyermek centrikus az intézmény, az ott dolgozó személyzet ápoltsága, empatikus, és etikus magatartása. Az ízléses minőségi dekorációk, az intézmény tisztasága, a tárgyi feltételek, a szakmai és etikai előírások betartása mind- mind nélkülözhetetlen alapját képezik, hogy működtessünk egy jó bölcsődét.

Kisgyermeknevelőink szakmai tudását, képzések keretén belül folyamatosan frissíteni kell. Hisz, a mai tudásorientált, innovatív világban alaposnak és felkészültnek kell lenni. Ahhoz, hogy sikeresek, eredményesek legyünk a munkánkban, segítség kérése, elfogadása elengedhetetlen. Ezért szoros szakmai, partneri kapcsolatot kívánunk kiépíteni az Intézményvezetővel, Szaktanácsadóval, és a Bölcsődevezetővel.

XX.1. Kommunikáció

Beszéljünk a gyermekhez! A gyermek, csak az őt körülvevő beszélő környezettől képes elsajátítani a beszéd képességét. A gondozás során erre remek lehetőség adódik.

Már a tényleges gondozás előtt megkezdődhet ez a „tanulási” folyamat. Ezért is fontos, hogy a kisgyermeknevelő verbálisan és nonverbálisan is választékosan, megfelelő tartalommal, és hangszínen tudjon kommunikálni és nem melleleg mellőzze a dajkanyelv használatát.

XX.2. Feladatok megosztása-csapat formálás

Szakmai programomban többször megemlítettem: csapat, cél, egységesség, eredmény, közösség szavakat. Így felsorolva valóban csak szavaknak tűnnek. De ha ezeket a szavakat mögöttes tartalommal ruházom fel, máris értelmét nyerik a szavak. Ha bölcsődénkben jó közösséget szeretnénk elérni, munkatársaimnak, feladatot kell adni. Fontosnak kell, érezzék magukat. Ezáltal tehetségüket, alkalmasságukat egyéb területen is meg tudják mutatni. Az elért eredményeknek pedig közösen örülünk. Mielőtt a feladatokat kijelölöm először is ismernem kell munkatársaim személyiségét, habitusát, kreativitását. Ennek megfelelően osztom ki számukra a legtesthezálóbb feladatot, feladatokat. Akkor lehet tökéletes munkát végezni, ha aki végzi, örömet leli benne. Van, aki a faliújságot szereti rendezni, tervezni. Van, aki díszeket szeret készíteni, van, aki beszerzi stb. Eredményeként, egy munka láncolatot kapok. Egy egységes, Team-et! Minden feladat kapcsolódik a másikhoz. Beszélni, beszélgetni kell egymással. Beszélgetést, tervek a terveket előkészítés, majd a megvalósítás követi. Ezáltal mindenki még motiváltabbá válik. Vezető részéről az ellenőrzés, elismerés fontos feladat.

XX. 3. Ének- zene

A zene és az ének kapcsolatot teremt az emberek között. Varázslatos ereje van, hiszen hangulatot befolyásol, oldja a félelmet, gátlásokat felszabadít. A gyermekek élénk érdeklődést mutatnak a különböző hangok iránt. Mivel a kisgyermek számára az élő zene, a kisgyermeknevelő hangja, a mosolya, az érintése, ölelése a legfontosabb, ezért sok ölbéli játékot kell játszani, amit sokszor kell ismételni. Az egyszerű mozgással kísért ölbéli játékok nagy részét Forrai Katalin „Ének a Bölcsődében” c. könyv alapján válogatjuk össze. Hisz már tudjuk, ha énekel a kisgyermeknevelő, derűt, nyugalmat sugároz ez által örömet ad a gyermeknek. Az énekes tevékenység nincs szervezett ideje, a nap folyamán többször jelenik meg az éneklés és a mondóka, játékos mozgással kísérve. Csoportjainkat minőségi hangszerekkel szereltük fel, melyeket kisgyermeknevelőink az ölelkezési időben kipróbálják a gyermekekkel.

XX.4. Vidám-Lak Bábszínház

A bábozásnak személyiségformáló hatása van. A megfigyelés, a kíváncsiság, a megértés, a felfedezés további megismerő tevékenységre készítet. A figyelemfelkeltésnek és fenntartásnak kitűnő eszközei a bábjáték látványos elemei.

Érdeklődést keltő elemek a bábuk alakja, színei, a mozgás és a cselekvés, mely kellemes élményt nyújt, gondolatokat és érzelmeket ébreszt. Ezt az élményt a hanghatások még összetettebbé teszik.

Kisgyermeknevelőink, ismerik a bölcsődés korú gyermekek igényeit, ezért tudják, hogy a nevelés különböző területeinek, és ez által a nevelési helyzeteket kihasználva, a funkcióról szintjén, játékos élményszerű kezdeményezéseket biztosítsanak a gyermekeknek. Ezért is hoztuk létre 2018 áprilisában a Vidám –Lak bábszínház társulatunkat. Kisgyermeknevelőink, saját kezűleg készítették a díszleteket, illetve a mesét is nagy örömmel, és izgalommal írták a bölcsődés korú gyermekek igényére igazítva. A mesébe ágyazva az évszaknak, illetve az ünnepeknek megfelelő mondókák és énekek hangzanak el. A bábszínházunk, jeles ünnepek alkalmával nyitja meg kapuit, illetve hosszabban elnyúló rosszidő esetén is a gyermekek nagy öröme egy újabb mesébe röpíti el a Vidám –Lak bábszínház a bölcsődénkbe járó gyermekeket.

XXI. Szakszerű gondozás - nevelés a bölcsődében

A Módszertani levelek és szakmai irányelvek alapján.

Feltételek biztosítása:

- szakszerű gondozás - nevelés egységének biztosítása
- a kisgyermek szomatikus, - pszichés, fizikai, - biológiai szükségleteinek kielégítése,
- érzelmi, - értelmi fejlődés feltételeinek biztosítása
- megismerési folyamatok fejlődésének segítése
- nyugodt játék feltételeinek biztosítása
- együttélési szabályok, a társas kapcsolatok, a tolerancia fejlesztése
- szocializáció, és a jó szokások kialakítása
- én tudat fejlődésének elősegítése, az egyéni szükségleteinek kielégítése
- közös élmények szervezése
- minőségi gondozás - nevelés a minőségi étkeztetés feltételeinek megteremtése
- egészségvédelem, levegőztetés, udvari mozgás lehetőségeinek biztosítása
- a nyugodt alvás és felügyelet feltételeinek megteremtése
- együtt gondozás - nevelés a szülőkkel a közös célok megvalósításának érdekében.

*A nevelésben a kisgyermekkor sokkal fontosabb a következő éveknél
Amit ez a kor elront vagy elmulaszt, később helyrehozni nem lehet.
Ezekben az években eldőlt az ember sorsa jóformán egész életére.”*

(Kodály)

XXII. A bölcsődei nevelés alapelvei

A család rendszerszemléletű megközelítése

Bölcsődénkben a családot, mint a társadalom legkisebb alapegységét tekintjük kiindulópontnak. Ezért elsődleges szempont, hogy megismerjük a család szemléletét, és a közös célok megfogalmazását követően szoros, partneri kapcsolat alakuljon ki. Ennek hatására kialakul egy bizalmi kapcsolat. A család tagjai mintát nyújtanak a kisgyermeknek, melyet viselkedése visszatükröz így kapunk képet a család erősségéről, gyengeségéről. A család erősségeit támogatjuk. Családi erősségnek tekintjük azokat a kapcsolatokat és folyamatot melyek támogatják és megvédik a családot és tagjait a változás és probléma esetén.

A koragyermekkorai intervenció szemlélet befogadása

Kisgyermeknevelőink ismerik a gyermekek életkori sajátosságait. Figyelemmel kísérik fejlődésüket. Ezért, ha a gyermekek fejlődése során esetlegesen felmerülő fejlődésbeli lemaradásokat, megtorpanásokat tapasztalnak, probléma észlelését követően jelzéssel élnek a szülő felé.

Kiemelten fontos a prevenció, így a mentális egészséget, viselkedésszabályozást veszélyeztető kapcsolati minták időben történő felismerése. A koragyermekkorai intervenció a szűrés szakaszától, a probléma felismerésétől és a jelzésétől kezdve a diagnosztizáláson keresztül magában foglalja a gyógypedagógiai fejlesztő és tanácsadó tevékenységet.

A családi nevelés elsődleges tisztelete

A gyermek nevelése elsősorban a család joga és kötelessége. A bölcsőde a családi nevelés értékeit, hagyományait és szokásait tiszteletben tartva, és lehetőség szerint azt erősítve vesz részt a gyermek nevelésében-gondozásában.

A kisgyermeki személyiség tiszteletének elve

A kisgyermek egyedi, és individuum, amely mással nem helyettesíthető, egyéni szükségletekkel rendelkező, fejlődő személyiség. A gyermeket – mint fejlődő személyiséget – a kisebb körű kompetenciából fakadó nagyobb segítségigénye/ ráutaltsága miatt különleges védelem illeti meg.

A bölcsődei nevelés a gyermeki személyiség teljes kibontakoztatására, a személyes, aszociális és a kognitív kompetenciák fejlődésének segítésére irányul az alapvető gyermeki jogok tiszteletben tartásával. Figyelmet kell fordítani az etnikai, kulturális, vallási, nyelvi, nemi, valamint fizikai és mentális képességbeli különbözőségek iránti tolerancia alakítására.

A kisgyermeknevelő személyiségének meghatározó szerepe

A bölcsődei nevelésben a korosztály életkori sajátosságaiból adódóan meghatározó a kisgyermeknevelő szerepe, aki személyiségén keresztül hat a kisgyermekre és a családra. A nevelés-gondozás egyéb tevékenységi formák színvonalas szakmaiságra épülő kompetenciával, kellő önismerettel, magas szintű társas készségekkel kell bírnia. Ebből adódóan a kisgyermeknevelő felelős a szakmai tudása szinten tartásáért, gyarapításáért, szakmai kompetenciái fejlesztéséért.

A biztonság és a stabilitás megteremtése

Személyi és tárgyi feltételek kialakításánál biztosítani kell a saját gondozónőrendszert, felmenőrendszert, csoportállandóságot, hogy azok növeljék a gyermek biztonságát. Az állandóság megkönnyíti a beilleszkedést, eligazodást az új környezetben.

A gyermeket az intézménybe kerüléstől, lehetőség szerint az óvodába menetelig ugyanaz a két kisgyermeknevelő látja el. Az így kialakult személyes kapcsolat, kötődés érzelmi biztonságot nyújt. A gyermekek biztonságérzetét tovább szolgálja, az azonos módon, azonos időben ismétlődő folyamatok, tevékenységek, melyek a gyermek számára kiszámíthatók, stabil tájékozódást biztosítanak a napirendben.

Fokozatosság megvalósítása

A kisgyermeket az új helyzetekhez, környezethez, a számára „idegen” személyekhez való fokozatos hozzászoktatása segíti alkalmazkodását, a változások elfogadását, az új dolgok, helyzetek megismerését, a szokások kialakulását.

Egyéni bánásmód érvényesítése

Ha csak azt a tényt vesszük alapul, hogy nincs két egyforma gyermek, akkor a kisgyermeknevelő meleg, szeretetteljes odafordulással, megfelelő környezet kialakításával a gyermek életkori és egyéni sajátosságait, fejlettségét, pillanatnyi fizikai és pszichés állapotát, hangulatát figyelembe véve segíti a gyermek fejlődését. Elengedhetetlen, hogy minden bölcsődébe járó gyermek folyamatosan érezze a róla gondoskodó felnőtt elfogadását akkor is, ha lassabb ütemben fejlődik, és esetleg több területen jelentős eltérést mutat az átlagos fejlődéstől. Nagymértékben segíti a beszoktatást, ha a kisgyermeknevelő fokozatosan veszi át a gyermeket anyjától, csak türelmesen, lassan közelíti meg szeretetteljes odafordulással.

Gondozási helyzetek kiemelt jelentőség

A Kisgyermeknevelők a gyermekkel együttműködve, az ő aktivitásra építve végzi gondozási műveleteket, figyel az adott gyermek egyéni érési tempójára. Nevelési feladatait beépíti a gondozási tevékenységekbe, a gyermek játékába, a napi eseményekhez kapcsolódó interakciós helyzetekbe. Biztosítja a gyermek korának, fejlettségének, egészségi állapotának megfelelő napi étkezést. Biztosítja az időjárásnak megfelelő öltözés, alvás, mozgás, tisztálkodás feltételeit.

A gyermeki kompetenciakészítés támogatása

A korai életszakaszban alapozódnak meg a kognitív, érzelmi és társas kompetenciák, ezért támogatásuk kiemelt jelentőséggel bír a bölcsődei nevelésben. Biztosítani kell annak a lehetőségét, hogy a kisgyermek a játékon, a gondozási helyzeteken és egyéb tevékenységeken keresztül új ismeretekhez, élményekhez, tapasztalatokhoz juthasson, átélhesse a spontán tanulás örömét, megerősödjön benne a világ megismerésének vágya. Kíváncsiságának fenntartásával, pozitív visszajelzések biztosításával segíteni kell önálló kezdeményezéseit, megteremtve ez által az egész életen át tartó tanulás igényének, folyamatának biztos alapjait.

XXIII. A bölcsődei nevelés – gondozás főbb helyzetei

A bölcsődei élet valamennyi nevelési és gondozási színterének és helyzetének célja, a gyermek testi, lelki egyensúlyának elősegítése, melyhez szorosan kapcsolódik a személyi-és tárgyi környezet is. Ezért a nevelés - gondozás helyzeteiben lehetőséget kell biztosítani a kisgyermek számára ahhoz, hogy érdeklődésének, pillanatnyi pszichés szükségleteinek megfelelően ismerkedhessen személyi – és tárgyi környezetével. A gondozás (öltözködés, vetkőzés, tisztába tevés, WC használat, kézmosás, fésülködés, fogmosás, étkezés) és a játék a bölcsődei élet egységesen fontos helyzetei, melyekben lényeges a gyermek szabad aktivitás iránti igényének és kompetencia érzésének erősítése mellyel még a választás lehetőségét is megteremtjük a gyermek számára. Természetesen a határokat a felnőtt szabja meg.

Tanulás

A gyermekek tanulási színterei a természetes környezetük, különböző élethelyzetek és azoknak reakciói, gondozás, játék, és kommunikáció. A tanulás formái: utánzás, játékos tapasztalatszerzés, szokás – szabálykialakítás, interakcióra épülő ismeretnyújtás. Tanulás, minden olyan tapasztalat-, illetve információszerzési folyamat, amely tartós változást idéz elő a viselkedésben, illetve a gondolkodásban, valamint elősegíti, hogy a gyermek megismerje önmagát és környezetét. A tanulás a gyermek korából és fejlettségéből adódó tevékenységekbe ágyazottan történik. A gyermekek tanulási vágyat motiválja a személyes kíváncsiság, az érdeklődés a gondozás és a játék, a felnőtellel és a társakkal való együttes tevékenység és a kommunikáció. A tanulás formái az utánzás, a spontán játékos tapasztalatszerzés, a kisgyermeknevelő-gyermek interakcióból származó ismeretszerzés és szokásrendszerek összessége. A

kisgyermeknevelőnek a sajátos nevelési igényű gyermekek esetében szem előtt kell tartaniuk, hogy náluk más tanulási folyamatok más ütemben, hosszabb ideig tarthat. A beszéd a kisgyermekkorban tanulás nagyon fontos eleme. A kommunikatív képességek fejlődésének feltételei a biztonságos és támogató környezetben zajló felnőtt-gyermek és gyermek - gyermek interakciók. Figyelembe kell venni azoknak a gyermekeknek a nyelvi szükségleteit, és segítségükre kell lenni, akiknek nem az anyanyelvük nem a magyar.

Gondozás

A gondozás bensőséges interakciós helyzet a kisgyermeknevelő és gyermek között, amelynek elsődleges célja a gyermek fizikai, testi szükségleteinek kielégítése. A gondozás és a nevelés elválaszthatatlan egységet alkot. A személyes és szociális kompetenciák kialakulásának egyik feltétele, hogy a gyermek csecsemőkortól kezdve aktívan részt vehessen a gondozási műveletekben, lehetősége nyíljon a próbálkozásra, úgy, hogy közben érzi a kisgyermeknevelő értő figyelmét, biztatását, támogató segítségét. Sikeres próbálkozásait a felnőtt megerősítéssel, dicsérrettel jutalmazza, ami növeli az együttműködési kedvet. Még a gondozási helyzetekben sem érvényesülhet teljesítményelvárás! Lényeges, hogy elegendő időt adjunk a gyermeknek, mivel az egyes mozzanatok, cselekménysorozatok megtanulása, begyakorlása időt igényel. A felnőttel való kommunikáció érzelmi töltése, a kisgyermeknevelőnek a gyermekről adott jelzései kihatnak az önelfogadásra, a személyiség egészséges alakulására. A gondozás minősége jelentős mértékben befolyásolja a szokások kialakulását és az önállósodás folyamatát. Fontos tehát a minőségi gondos gondozás.

Játék

A játék a gyermekkor legfontosabb tevékenysége, amely segít a világ megismerésében és befogadásában, elősegíti a testi és értelmi, az érzelmi, és a szociális fejlődését. A kisgyermeknevelő a játék feltételeinek biztosításával és nevelői magatartásával támogatja az elmélyült, nyugodt játéktevékenységet, a kreativitást. A gyermek igényeitől és a helyzettől függően kezdeményez, szerepet vállal a játékban, annak tartalmát ötleteivel, javaslataival színesíti. A játék ad elsősorban lehetőséget a társas kapcsolatok fejlődésére is. A többi gyermekkel való együttlét örömforrás a kisgyermek számára, a társak viselkedése mintát nyújt, segítve a szociális képességek fejlődését. A játéktevékenységek kapcsán fejlődnek a gyermekek kognitív és pszichikus képességei, személyisége jellemző vonásai.

Vers, mese

A mesélés, verselés, képeskönyv-nézegetés mind-mind nagy hatással van a kisgyermek értelmi- (beszéd, gondolkodás, emlékezet és képzelet), érzelmi- és szociális fejlődésére. A mesehallgatás során tanulja meg a gyermek a folyamatos, összefüggő beszéd megértését, sajátítja el az elbeszélések megfogalmazásához

szükséges nyelvi struktúrákat és relációkat. Fontos szakmai elv, hogy már csecsemőkortól kezdve legyen lehetőségük a gyermekeknek igényeiktől függően nem gondozási műveletek alatt bármikor könyvet nézegetni. A könyvválasztéknak igazodnia kell a gyermekek életkori sajátosságaihoz és egyéni fejlettségéhez. Egy-egy könyvből lehetőség szerint több legyen a csoportszobában, hogy ha egyszerre több gyermek akarja nézegetni ugyanazt a könyvet, ne alakuljon ki konfliktus helyzet. A szabad választási lehetőséget elősegíti, ha a játékok és a könyvek nyitott polcon jól elérhető magasságban vannak elhelyezve. A képeskönyv-nézegetés, mesélés, verselés helyzeteiben a felnőttek, illetve a szakembernek (kisgyermeknevelőnek) fontos, illetve aktív szerepe van: személyisége, szaktudása, felkészültsége, a pillanatnyi helyzethez, a gyermek egyéniségéhez, fejlettségéhez, érzelmi állapotához alkalmazkodni tudása nagy mértékben meghatározza ezen helyzetek élményszerűségét és ezen keresztül a gyermekek könyvhöz, irodalomhoz való viszonyának alakulását. Ezáltal a gyermek olyan tapasztalatokra, ismeretekre tesz szert, amelyeknek megszerzésére más helyzetekben nincs lehetősége. Gazdagodik emberismerete, könnyebben el tud igazodni az őt körülvevő világ számára keszkesza viszonyrendszerében. A gyermekek nagyon szeretik a róluk szóló történetek, melyek hatására eredményesebben fel tudják dolgozni saját élményeiket, érzéseiket. A mesélés közben, beszélgetések során olyan kérdések merülnek fel és válaszolódnak meg, amelyek más helyzetekben - speciális jellegük miatt – nem kerülnek felszínre, nem fogalmazódnának meg a gyermek számára.

Mondóka, ének

A bölcsődében sokrétű zenei élmény átélésére, tapasztalatszerzésre ad lehetőséget a környezet hangjainak megfigyelése, a kisgyermeknevelő kellemes ének- és beszédhangja, spontán dúdolgatása, ritmikus szövegmondása, a dallam és ritmushangszerek hallgatása, megszólaltatása, a közös éneklés. A gyermek életkori sajátosságaihoz, egyéni fejlettségéhez, érzelmi, hangulati állapotához igazodó, felelősséggel kiválasztott és alkalmazott játékos mondókák, gyermekdalok, népdalok és értékes zeneművek felkeltik a kisgyermek érdeklődését, formálják esztétikai érzékenységét, zenei ízlését, segítik a hagyományok megismerését és továbblépését. A személyes kapcsolatban, játékhelyzetekben átélt mondókázás, éneklés, zenehallgatás pozitív érzelmeket keltenek, örömeleményt, érzelmi biztonságot adnak a kisgyermeknek. Az ismétlődések, a játékos mozdulatok megerősítik a zenei élményt, a zenei emlékezetet. Érzelmi alapon segítik az anyanyelv, a zenei anyanyelv elsajátítását, a személyiség fejlődését, hozzájárulnak a kisgyermek lelki egészségéhez, valamint a csoportban a derűs barátságos légkör megteremtéséhez. A bölcsődei zenei nevelés eredményes megvalósítása lehetőséget nyújt a gyermek további zenei fejlődésére.

Mozgás

A mozgás definíciója: Aktív mozgást értünk alatta, ami segítség nélkül végezhető. A vázizomzat akaratlagos működtetése következtében lehetséges. A mozgásfejlődést az érés befolyásolja. A gyermekek

mozgásigény rendkívül nagy, az egészséges gyermek örömmel, kíváncsisággal telve gyakorolja a mozgást. A szobában, és a szabad levegőn is biztosítani kell a gyermek számára minél nagyobb mozgásteret, mozgásfejlesztő játékokat, melyek használata során gyakorolják, egyben elsajátítják a gyermekek az egyes mozgásformákat. Ezáltal fejlődik mozgáskoordinációjuk, harmonikussá válik mozgásuk. A játékeszközök szerepe az érdeklődés felkeltése, a mozgás aktivitás fenntartása. Minél változatosabb mozgásra van lehetőség a gyermeknek, annál nagyobb örömet lelik a játékban. A csecsemőknek olyan játékokra alkalmas helyet kell biztosítani, amely védett, és elegendő hely áll rendelkezésre, pl. hempergő, elkerített szobasarok. A nagymozgásos játékokra a szabadban, udvaron, teraszon több lehetőség adott, mint a szobában. A szobai játéktevékenységre beszerzett játékok változatossága révén, a kéz finom mozgását (finommotorika) és a nagymozgásokat is fejlesztik. A szobában is szükségesek és jelen vannak a nagymozgásos eszközök. Az önállósodási törekvések támogatása során a gondozási műveletekben való aktív részvétel a praktikus mozgások gyakorlására, finomítására ad lehetőséget. Alkotó tevékenységek Az öröm forrása maga a tevékenység az érzelmek feldolgozása és kifejezése, az önkifejezés, az alkotás nem a produktum. A rajzolás mintázás során kerülni kell a direkt nevelői ráhatásokat, a gyermek spontán kezdeményezésére építve segítse a kisgyermeknevelő az alkotókedv, készség kibontakozását. A kisgyermeknevelőink feladata a tárgyi feltételek és elegendő idő biztosítása, az egyes technikák, eszközhasználat megmutatása, a kisgyermek pillanatnyi igényének megfelelő technikai segítségnyújtással az alkotókedv ébrentartására. A leggyakoribb alkotó tevékenységi formák a bölcsődékben: gyöngyfűzés, nyomhagyó eszközök használata, firkálás, gyurmázás, ragasztás, gyűrítés, tépés, ujjfestés vagy vastag ecsettel festés. Ezeket a tevékenységeket kisgyermeknevelők külön tervezik, és készítik elő. Környezet, természet megismerését támogatjuk. A külső világ, azaz a környezet megismerése iránti vágy működik a gyermekben. A gyermeki jellemzők a rácsodálkozás az erős közlési vágy, a kommunikációra való nyitottság, az érzelmi fogékonyság a természet szépségeire, a személyes kipróbálási vágy, a tetterre kész cselekvőkészség, mind kedveznek a tevékenységeken keresztül történő tapasztalatszerzésnek.

Egyéb tevékenységek

A bölcsődében tervezett tevékenységek valamilyen élethelyzet közös előkészítéséhez és megoldásához, a környezet változásaihoz, gondoskodáshoz kapcsolódnak (pl. viráglocsolás, ültetés, falevél gyűjtése stb.). Az öröm forrása az együttesség, a közös munkálkodás és a tevékenység fontosságának, hasznosságának átélése.

A gyermekek bármikor bekapcsolódhatnak, és bármikor kiléphetnek, az önkéntesség nagyon fontos, a tevékenykedés nem lehet feladat. A helyzetek lényeges tanulási lehetősége az egymásra épülő elemekből álló műveletsorhoz igazodással próbálkozás, az együttműködés és a feladatok megosztása.

A bölcsődei élet megszervezésének feltételei

A kisgyermeknevelő feladata, hogy biztosítsa a gyermekek számára az érzelmi biztonságot, azt a személyi, tárgyi feltételrendszert, amely segíti személyiségfejlődésének folyamatát.

A kisgyermeknevelő stílusa, jellemzői a következők legyenek:

- A megnyugtató, biztonságot adó a viselkedés, probléma megoldás a gyermek számára,
- Kiemelten fontos magatartási forma az elfogadás, a tolerancia, a nyitottság,
- Értékek pozitív irányú megközelítése,
- A pedagógiai optimizmus, a tapintat, az empátia, jellemezze munkájukat a pedagógiai elvek, nevelési módszerek összehangoltsága, az egymás, a szülők és gyermekek felé irányuló segítőkészség.

A csoportok szervezése

A gyermekcsoportok összetételét a gyermekek korösszetétele, fejlettségi szintjét figyelembe véve alakítjuk ki, melyhez törekszünk a tárgyi és személyi feltételek igazítani. A bölcsődei nevelés alapelveinek megfelelően a felmenőrendszer biztosítjuk. Életkor szerint homogén és vegyes csoportok egyaránt előfordulnak. A szakmai elveknek megfelelőbb az életkor szerinti homogén csoport, mert a gyermekek közötti nagy egyéni különbségek kezelése homogén csoportban sem könnyű feladat és a vegyes korcsoport előnyei a bölcsődés korban kevésbé érvényesülnek, mint a későbbi életszakaszokban.

A csoportok kialakításánál a törvényi előírásokon kívül meghatározó:

- a gyermekek mozgásigényének tárgyi eszközeit, helyet biztosítani
- megfelelő élettér,
- lehetőséget biztosítani az elvonulásra, pihenésre
- érzelmi biztonságot nyújtani

Egy bölcsődei csoportban legfeljebb 12, amennyiben valamennyi gyermek betöltötte a második életévét legfeljebb 14 gyermek gondozható.

„Saját kisgyermeknevelő”- rendszer

A „saját kisgyermeknevelő” - rendszer a biztonság és a stabilitás megteremtésének szabályán alapul. A „saját kisgyermeknevelő” szokatja be a gyermeket a bölcsődébe, és a bölcsődébe járás egész időtartama alatt ő a kisgyermek nevelője (felmenőrendszer). Figyelemmel kíséri a kisgyermek fejlődését, tartja számon az egyes fejlődési állomásokat, vezeti az ehhez kapcsolódó szakmai dokumentációt és felelősséggel tartozik a rábízott gyermekekért. A „saját kisgyermeknevelő”- rendszerben több figyelem

jut minden gyermekre, (ölelkezési idő) betartása. Megismerik és biztosítják a gyermekek egyéni igényeit, problémáit, szokásait, elsősorban a „saját kisgyermeknevelő” segíti át őket a bölcsődei élet során adódó nehézségeken.

A nevelés-gondozás tervezése, időkeretei, napirend

A gyermekek napirendjének szervezése során elsődleges feladatunk megismerni az otthoni napirendjét is. Tudunk, és ismernünk kell a gyermek pillanatnyi állapotát, érdeklődését, egyéni szükségleteit, társaihoz való viszonyát. A napi tevékenységét úgy kell megszerveznünk, hogy mindig érezze a számára legfontosabbat, az érzelmi biztonságot, kiszámíthatóságot.

A kisgyermeknevelő számára fontos a teljes nevelési folyamat tudatos tervszerű átgondolása. A gyermekek fejlődési ütemének megfelelően minden csoportban éves nevelési tervet készítünk, ebből bontjuk le konkrét havi tervünket. Így lehetőség van a gyermekek élményeinek, tapasztalatainak, ötleteinek beépítésére a tervezés során. A gyermek szűkebb és tágabb környezetében szerzett tapasztalatok igénylik a nevelőmunka rugalmasságát. A nevelőmunka során az új információkat a törzslapon rögzítjük, és a családi füzetbe is bejegyezzük. A napirend és a heti rend biztosítja a gyermekek számára a kiszámíthatóságot, az aktivitás és önállósodás lehetőségét, a felesleges várakozási idő kiküszöbölését, az egészséges fejlődéshez szükséges tevékenységek és pihenés biztosítását. A napirend kialakítása a csoportban dolgozó kisgyermeknevelő feladata. A gondozási egységben együtt dolgozó kisgyermeknevelők munkájukat összehangoltan végzik. A gyermekek napirendjét a folyamatosság, egyéni bánásmód alapján szervezzük meg, figyelembe véve a szakmai elveket, az egyéni és csoport szükségleteket, az évszakok változását, a csoport létszámát. A személyi állandóságot a „saját gondozónő” rendszer és a felmenőrendszer alkalmazásával biztosítjuk. A gyermekek zavartalan ellátását a kisgyermeknevelők, kisegítő személyzet összehangolt munkája biztosítja. A kisgyermeknevelők munkarendje a gyermekek napirendjéhez igazodik.

IRODALOMJEGYZÉK

1. Módszertani útmutató
2. 15/1998.(IV.30) NM rendelet
3. A bölcsődei gondozás-nevelés minimumfeltételei és a szakmai munka részletes szempontjai
4. A bölcsődei nevelés-gondozás szakmai szabályai” országos program alapelvei

MELÉKLETEK

1. Megállapodás minta
2. Házirend

ZÁRSZÓ

Szakmai Programunk megvalósítása érdekében, minden munkatársunk aktív közreműködésére számítunk. Célunk, hogy a Lakkozó bölcsődében folyó szakmai munka magas színvonalon valósuljon meg, szem előtt tartva a gyermekek testi, szellemi fejlődését. Szülőkkel szoros, partneri kapcsolatot kívánunk továbbra is ápolni. Törekszünk bölcsődénk még esztétikusabbá tételére, tárgyi eszközeinek bővítésére.

A fenntartói legitimáció után a program életbe lép.

Program hatálya: 2019.....-tól

Módosítása a 15/1998.NM rendelet alapján történik.

Aktualizálása, felülvizsgálata folyamatos.

Lakkozó bölcsőde bélyegzőjének lenyomata:

Bölcsődevezető aláírása:

Óvadiné Szabadi Krisztina
Bölcsődevezető